

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра педіатрії

Силабус вибіркової дисципліни
«Алергологія дитячого віку»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3 кредити ECTS
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра педіатрії. м. Одеса, вул. Валіховський провулок, 5 Багатопрофільний медичний центр «Університетська клініка ОНМедУ» педіатричний відділ,
Викладач (-і)	Стоєва Тетяна Вікторівна, д.мед.н, професор, Доценти: к.мед.н. Прохорова Світлана Вадимівна, к.мед.н., Весілик Наталія Леонідівна, к.мед.н. Портнова Ольга Олександрівна, к.мед.н. Годлевська Тамара Леонідівна, к.мед.н. Тіткова Олена Василівна, к.мед.н. Федін Максим Володимирович Асистенти: к.мед.н. Джагіашвілі Ольга Володимирівна, к.мед.н. Соболева Кристина Борисівна, к.мед.н. Решетіло Олеся Валеріївна, Браткова Любов Бориславівна
Контактна інформація	Довідки за телефонами: Прохорова Світлана Вадимівна, завуч кафедри +380674851591; E-mail: svitlana.proxorova@onmedu.edu.ua Очні консультації: з 14.00 до 16.00 кожного четверга, з 9.00 до 13.00 кожної суботи Онлайн- консультації: з 16.00 до 18.00 кожного четверга, з 9.00 до 13.00 кожної суботи. Посилання на онлайн - консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Telegram, Viber (через створені у них групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни – сучасні уявлення щодо основ молекулярної алергології, механізмів та патогенезу формування алергічних реакцій у дітей, основних алергічних захворювань, специфічної діагностики, лікування та профілактики.

Мета дисципліни: опанування здобувачем вищої освіти знань і формування елементів професійних компетентностей, методів дослідження в галузі «Алергологія» з удосконаленням навичок та компетентностей, набутих при вивченні попередніх дисциплін..

Завдання навчальної дисципліни:

1) надання здобувачам вищої освіти знань щодо поширеності, різноманіття, причин, механізмів розвитку та клініко-анамнестичних особливостей окремих нозологічних форм

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра педіатрії

алергічних захворювань у дітей;

2) надання здобувачам вищої освіти знань щодо методик специфічного алергологічного обстеження у дітей;

3) надання здобувачам вищої освіти знань відносно лікування та невідкладної допомоги при гострих алергологічних станах в дитячому віці.

Очікувані результати:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі повинні:

Знати: клінічні, лабораторні та інструментальні ознаки алергічних порушень у хворих з гострою, рецидивуючою та хронічною патологією, встановити попередній діагноз.

Вміти: класифікувати симптоми та синдроми; проводити диференційну діагностику порушень при різній патології на підставі алергологічного анамнезу, даних клінічного, лабораторного та інструментального обстеження хворого; складати план обстеження хворого, аналізувати отримані дані досліджень з урахуванням анатомо-фізіологічних та вікових особливостей дітей, сімейного та власного алергологічного анамнезу, коморбідних станів, сезонності, імунологічних механізмів; формулювати діагноз та призначати персоналізоване лікування згідно міжнародних та національних протоколів.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання:

Дисципліна буде викладатися у формі практичних занять; організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання:

Практичні заняття: словесні методи: бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій; наочні методи: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації); практичні методи: виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань.

Самостійна робота: робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять; самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка доповіді та презентації для захисту індивідуального завдання.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Введення в молекулярну алергологію. Номенклатура алергенних білків, їх характеристика, перехресні реакції між алергенами.

Тема 2. Механізми та патогенез формування алергічних реакцій у дітей. Патогенез алергічних реакцій, фази алергічних реакцій, типи алергічних реакцій.

Тема 3. Основні алергічні захворювання: специфічна діагностика, лікування. Збирання скарг та поглибленого анамнезу при алергічних захворюваннях, об'єктивне обстеження, проведення алергологічних проб, провокаційні тести, функціональне, лабораторно-інструментальне обстеження, консультування у інших фахівців, основні підходи до лікування.

Тема 4. Анафілактична реакція. Етіологія, патогенез, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика.

Тема 5. Харчова анафілаксія. Етіопатогенетичні механізми розвитку, клінічні прояви, діагностика, невідкладна допомога.

Тема 6. Харчова алергія. Етіологія, патогенез, діагностика, диференційна діагностика, лікування. Дієтотерапія.

Тема 7. Медикаментозна алергія. Класифікація. Клінічні варіанти медикаментозної алергії, діагностика та профілактика.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра педіатрії

Тема 8. Алергія на латекс. Етіопатогенетичні механізми латексної алергії, клінічні ознаки, фактори ризику, діагностика, лікування, профілактика.

Тема 9. Інсектна алергія у дітей. Етіологія, патогенез, діагностика, диференційна діагностика, лікування.

Тема 10. Дифдіагностика уражень шкіри у дітей. Етіологічні чинники, особливості клінічних проявів.

Тема 11. Контактний дерматит. Етіологія і патогенез контактного дерматиту, патоморфологія контактного дерматиту, клініка, діагностика, лікування.

Тема 12. Алергічні захворювання легень. Класифікація, клінічні прояви, діагностика та лікування.

Тема 13. Дифдіагностика бронхообструктивного синдрому. Основні захворювання, що супроводжуються бронхообструктивним синдромом, особливості клінічних проявів, діагностичні заходи, методи лікування.

Тема 14. Елімінаційні заходи при алергічних захворюваннях у дітей. АСІТ. Лікування алергії методом специфічної імунотерапії, показання до призначення, ефективність при бронхіальній астмі та інших алергічних захворюваннях.

Тема 15. Тактика ведення та принципи вакцинації дітей з медикаментозною алергією та/або анафілаксією у анамнезі.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Беш Л.В., Недельська С.М. Вибрані питання дитячої алергології.- Львів «Каменярь», 2016. 166 с.
2. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань дитячого віку. Навчальний посібник / під ред. В.М. Дудник, Видання 1-ше. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. 560 с.
3. Невідкладні стани в педіатричній практиці: Навч. посіб. для студ. мед. ЗВО, лікарів-інтернів. — 2-ге вид. Рекомендовано МОН, Рекомендовано вченою радою НМУ ім. О.О. Богомольця / Марущко Ю.В., Шеф Г.Г. та ін. Київ: ВСВ «Медицина», 2020. 440 с.

Додаткова:

1. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Атопічний дерматит»: Наказ МОЗ України від 04.07.2016 р. № 670. URL: https://www.dec.gov.ua/wpcontent/uploads/2019/11/2016_670_ykpmd_ad.pdf.
2. Уніфікований клінічний протокол екстреної, первинної, вторинної, та третинної медичної допомоги «Медикаментозна алергія, включаючи анафілаксію» Наказ МОЗ України від 30.12.2015 № 916, <http://www.moz.gov.ua>
3. Алергічний риніт і його вплив на астму (ARIA) Рекомендації – редакція 2016 року Клінічна настанова рекомендована для впровадження в Україні розширеною нарадою державних експертів від 30 листопада 2017р. затверджена на розширеній нараді державних експертів у відповідності до Наказу МОЗ України №1422 від 29.12.2016 р. та Наказу МОЗ України №302 від 21.03.2017 режим доступу <https://shdm.school/protocols/allergic-rhinitis>
4. Allergen-specific immunotherapy EBM Guidelines 31.5.2017 <https://allergy.net/uploads/ck/MOZ%20Guidelines%20Allergen-specific%20immunotherapy.pdf>
5. Компендиум 2019 – лікарські препарати / За ред. В.І.Коваленка. – Морион, 2019. – 784 с.
6. О. В. Решетіло. Особливості перебігу атопічного дерматиту у дітей за наявності поліморфізму (R501X) та (2282del4) в гені філаггріну. *Сучасна педіатрія*. 2016. № 5 (77). С. 75–77.
7. Зубаренко О. В., Кравченко Т. Ю., Решетіло О. В. Комплексна терапія дітей з атопічним дерматитом з використанням сорбентів. *Сучасна педіатрія*. 2017. № 2 (82). С. 86–90.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра педіатрії

8. Особливості перебігу atopічного дерматиту у дітей за умов дисметаболізму щавлевої кислоти. Т. В. Стоєва, О. В. Решетіло, Т. І. Рижикова, С. В. Прохорова. *Здоров'я дитини*. 2018. № 2. С. 182–186.
9. Стоєва Т. В., Решетіло Л. В., Титкова Е. В. Эффективность гиппооксалатной диеты в лечении детей с atopическим дерматитом. *Педиатрия. Восточная Европа*. 2018. № 6. – С. 421–428.
10. Reshetylo O. V. Corneometric features in atopіc dermatitis under the conditions of filaggrin dysmorphism in children. *Journal of Education, Health and Sport*. 2018. № 8(10). P. 117–124. eISSN 2391-8306. DOI
11. Die besonderheiten des klinischen verlaufs von der atopischen dermatitis bei kindern berücksichtigend die eigenschaften der epidermalen barriere. T.V. Stoieva, O. V. Reshetilo, N. L. Vesilyk, T. O. Bondarenko. *German Science Herald*. 2019. №4. P. 31–35.
12. Пульмонологія дитячого віку / Стоєва Т. В., Весілик Н. Л., Соболева К.Б., Ситник В. В., Дойкова К. М.// Одеса: Політехперіодика, 2020. 222 с.

Електронні інформаційні ресурси:

1. Державний Експертний Центр МОЗ України <http://www.dec.gov.ua/index.php/ua/>
2. ДП "Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів" <http://sphu.org/>
3. Національна наукова медична бібліотека України <http://library.gov.ua/>
4. Ресурс лікарських засобів «Компендіум» <http://compendium.com.ua>
5. Ресурс по взаємодії лікарських засобів <http://medicine.iupui.edu/flockart/>
6. Міжнародні протоколи діагностики та лікування захворювань органів травлення : <http://guidelines.moz.gov.ua/>
7. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю: усний (опитування), тестування, оцінювання виконання практичних вправ, оцінювання комунікативних навичок, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті та самостійної роботи здобувачів.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, приймає активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, впевнено демонструє практичні навички під час виконання та інтерпретації практичної роботи з теми заняття, висловлює свою думку з теми заняття.
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, демонструє практичні навички під час виконання практичної роботи з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, з суттєвими помилками виконує практичну роботу.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра педіатрії

Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, не демонструє практичні навички під час виконання практичної роботи з теми заняття.
-------------------------	--

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Залік, виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять;

Самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка доповіді та презентації для захисту індивідуального завдання.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.
- Перескладання незадовільної оцінки проводиться в дні консультацій і відпрацювань; при дистанційному навчанні – в терміни, визначені й узгоджені з викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, оцінки на занятті, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку тощо);

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра педіатрії

- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнь:

Відвідування всіх видів аудиторних занять (лекцій, практичних занять) є обов'язковим.

Форма одягу: медичний халат, який повністю закриває верхній одяг, або лікарська піжама, шапочка, маска, змінне взуття.

Обладнання: зошит, ручка, методичні вказівки, альбом.

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.